

Gruusia esileedi Sandra Roelofs käis Klassikaraadiol külas

KARIN KOPRA

Klassikaraadio toimetaja

21. jaanuaril külastas Klassikaraadiot Gruusia presidendi Mihheil Saakašvili abikaasa **Sandra Elisabeth Roelofs**. Külaskäigu ajendiks oli esileedi suur kultuuri- ja klassikalise muusika huvi, sest lisaks mitmesuguse heategevuse organiseerimisele on Sandra Roelofs ka innukas klassikalise muusika arendaja Gruusias. Roelofs juhib noorte muusikute toetusprogrammi "The Association for Promotion of Classical Music" ning aastal 2007 viis ta ellu oma kauaaegse unistuse, asutades Gruusias klassikaraadio Muza. Külaskäigul Klassikaraadiosse kohtus Sandra Roelofs peatoimetaja Tiia Tederiga, tutvus Klassikaraadio tööga, arutas koostöövõimalusi ning andis lühikese intervjuu, milles rääkis Gruusia muusikaelust ning raadio Muza tööst.

Teadaolevalt armastavad grusiinid väga muusikat, tantsu ja teatrit, aga kas neile meeldib ka klassikaline muusika?

Loomulikult, sest Gruusia on muusikaliselt väga viljakas maa. Meil on muusikute hulgas palju kuulsusi: lauljaid, viiuldajaid, pianiste. Kõige kuulsam valdkond on muidugi grusia sajaniditevanune traditsiooniline polüfooniline muusika, mis eriti vaimustab välismaalasi. Eestlasi ei saa pidada päris võhivõrasteks, sest kunagi elasime ju ühes suures riigis. Seetõttu on paljud endiste Nõukogude Liidu maade rahvad grusia heliloojate ja vana polüfoonilise stiiliga tutavad.

Kuidas võiks iseloomustada tänapäeva Gruusia muusikaelu, on see aktiivne? Kas teil toimub palju kontserte, iga-aastasi festivale jms?

Gruusia muusikaelu on väga aktiivne, meil on palju muusikakoole ja konservatooriume, näiteks Batumis ehitati hiljuti uus konservatooriumi maja. Batumis ehitatakse praegu üldse palju, sest sinna tehakse rohkesti investeeringuid ja linn on saamas Musta mere piirkonna keskuseks.

Gruusias on ka mitmeid festivale, nii traditsioonilise muusika festivale kui ka iga-aastane džässifestival. Näiteks viiuldaja Liana Issakadzel on oma festival. Maikuu

on meile külla kutsutud kuulus tenor Plácido Domingo, järgmisele uusaastapeole on aga palutud dirigent Zubin Mehta koos oma orkestriga, nii et muusikaelu on väga kirju. Gruusias on palju häid oma lauljaid, näiteks George Gagnidze või Sofia

Nizharadze, keda kutsutakse Euroopa ooperimajadesse esinema. Gusiinid ise on väga uhked oma kuulsate lauljate üle.

Kuidas on ülemaailmne majanduskriis mõjutanud Gruusia muusikaorganisatsioonide tööd?

Ülemaailmne majanduskriis ei ole Gruusias nii tugevat tagasilööki andnud kui Balti riikides, võib-olla sellepärast, et me ei sõltu niivõrd pangandusest. Me toetume rohkem oma naabritele ja regioonile ning me ei ole mõjutatud nii väga sellest, mis toimub Euroopas ja Ameerikas. Ühelt poolt on see hea, sest meie riiki tehakse endiselt investeringuid, kuigi paljud asjad on kallimaks

Gruusia esileedi ning grusia klassikaraadio Muza asutaja Sandra Roelofs külas Klassikaraadios. Pildil koos Klassikaraadio peatoimetaja Tiia Tederiga.

FOTO KLASSIKARAADIO

länud ja mõned investeerijad mõtleavad enne kaks korda, kui Gruusiasse tulevad. Kuid nüüdseks on hullem möödas ja inimesed tahavad Gruusiaga koostööd jätkata. On küll olnud mõningaid koondamisi suurtes firmades, kuid ei midagi dramaatiliselt – ka kõik palgad on töötajatele välja makstud. Muusikaelule polnud majanduskriisil peaaegu üldse mingit mõju.

Üks teie unistusi on täide läinud – te asutasite Gruusiasse klassikalise muusika raadiojaama, raadio Muza, mis töötab ööpäev läbi. Kuidas see idee tekkis ja kuidas teil õnnestus see täide viia?

Idee tekkis väga lihtsalt, sest Gruusias polnud enne klassikaraadiot, vaid ainult põhiprogramm, millest paar tundi ööpäevas oli pühendatud klassikalisele muusikale, aga sedagi ebaregulaarselt. Kuna olen pärit Hollandist ja elanud pikka aega Belgias, siis olin harjunud kuulama klassikaraadiot, kas töötamise ajal või öötunnil kui und ei tule, nii et Gruusias tundsin puudust nn taustamuusikast. Kui ma sain Gruusia esileediks, siis tekkis mul võimalus, ukсед justkui avanesid sel teel. Võtsin ühendust ühe hollandlasega, kellel oli kolmekümne aasta pikkune raadiotöö kogemus. Kutsusin ta Gruusiasse ja tema mõtles kogu süsteemi välja, kuidas saada algkapital ja ringhäälinguluba, CD-plaate või kuidas peaksime koostööd tegema riigiraadio ja teiste raadiojaamadega. Oma esimese plaadikollektsiooni, 3000 plaati, saimegi Hollandist. Siin, Eesti Klassikaraadios ringi vaadates võin öelda, et meil Gruusias on umbes samasugused ruumid, võib-olla isegi veel väiksem stuudio kui teil ja meilgi töötab 15 inimest. Raadio Muza meeskond on väga noor ja entusiastlik. Kõik on lõpetanud konservatooriumi ja on väga õnnelikud, et said erialast tööd. Konservatooriumi lõpetajatel võib vahel olla üsna keeruline tööd leida, sest näiteks rahvamuusika spetsialisti, pianisti või viiuldajana ei pruugigi alati leida võimalust omal alal leiba teenida, nii et raadiotöö oli neile ideaalne lahendus.

Üks raadiosse töölevõtmise tingimus oli inglise keele oskus, sest selle töö juures peab palju lugema muusikaalast informatsiooni internetist. Lisaks peab raadiotoimetaja tegema intervjuusid külalisesinejatega, käima konverentsidel, suhtlema Euroopa Ringhäälingute Liiduga. Kogu see töö vajab

inglise keele oskust.

Te juhite ka klassikalise muusika toetusprogrammi “The Association for Promotion of Classical Music”. Millega see ühingu täpselt tegeleb?

Raadio Muza loomiseks pidi meil olema seaduslik alus. Seetõttu asutasin kõigepealt mittetulundusühingu ja selle esimeheks suureks projektiks saigi Raadio Muza.

Ühingu tegevuse raames toimuvad mitmesugused projektid, näiteks korraldame hollandlaste ja prantslaste abiga puhkpillifestivali, kus esinevad oboe-, fagoti-, flöödi- ja puhkpillide mängijad. Puhkpillifestival sai kohe väga populaarseks, sest arvan, et Gruusias on siiani liiga suurt tähelepanu pööranud viiulile, klaverile ja laulmisele; suurem osa meie kuulsusi on just nende valdkondade esindajad. Kuid teatavasti on orkestripillide vahel vaja harmooniat. Seetõttu üritan ühingu abil anda välja stipen-

diume puhkpilliüliõpilastele. Puhkpilliõpe pole praegu Gruusias eriti populaarne ja sellepärast napib ka pedagooge. Oleme näiteks Hollandist ostanud palju noote, mida pole Gruusia konservatooriumides. Ühingu toel korraldame ka noorte sümfooniaorkestri suveõppusi. Ma olen pidanud läbirääkimisi Aserbaidžani ja Ukraina presidendi abikaasaga üliõpilaste vahetuse teemal, et noorte sümfooniaorkestri õppus ja kava ettevalmistus toimuks Gruusias ning hiljem kontserdid ka Kiievis ning Bakuus.

Veel üks ühingu ülesanne on koguda instrumente: muretseda klavessiin, viiuleid, mida võiksime üliõpilastele laenutada, et nad saaksid pille oma õpingute jaoks kasutada ja hiljem tagastada. Nii et ühingu raames toimub väga palju erinevaid tegevusi.

Suur tänu, et leidsite aega intervjuuks, ja loodame, et teile Eestis meeldib!

VII Klavessiinifestival

8.–11. aprill

N 8. aprill 19.00 Raekoda, Raekoja plats 1

Menno van Delft (klavessiin, klavikord, Holland)
W. F. Bach 300

R 9. aprill 19.00 Okupatsioonide Muuseum, Toompea 8

Novecembalo
Diadorim Saviola (klavessiin, Itaalia)
Chiara Agosti (flööti, Itaalia)
Kaasaja värvid

L 10. aprill 12.00 Eesti Teatri- ja Muusikamuuseum, Müüriavahe 12

TMKK, VHK Muusikakooli ja Rakvere Kauri Kooli klavessiiniõpilased
Sellid ja õpipoisid

L 10. aprill 18.00 Teaduste Akadeemia saal, Kohtu 6

Imbi Tarum, Ene Nael, Reinut Tepp, Marju Riisikamp, Kristiina Are, Ele Sonn, Saale Fischer, Iren Lill
Galakontsert – EKST 10

P 11. aprill 17.00 Mederi saal, Suur-Kloostri 16

Francesco Corti (Itaalia)
Bach ja Couperin

www.klavessiin.kul.ee